

การพัฒนาวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อสร้างจิตสำนึก ต่อการป้องกันการคอร์รัปชันให้แก่ข้าราชการตำรวจ*

วรเทพ ปิยวัจนภรณ์¹ ดุสิตานนท์ ทำดี² อัครกริช เวียงสมุทร³

(วันที่รับบทความ: 11 พฤศจิกายน 2568; วันแก้ไขบทความ: 14 ธันวาคม 2568; วันตอบรับบทความ: 15 ธันวาคม 2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ระดับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงพัฒนาเครื่องมือวัดและนวัตกรรมส่งเสริมคุณธรรม วิธีการศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกและการจัดสนทนากลุ่มย่อยจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 55 คน และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ระบบแอปพลิเคชันส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสร้างจิตสำนึกป้องกันการคอร์รัปชันแก่ข้าราชการตำรวจไทย จำนวนทั้งสิ้น 226 คน

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ ระบบอุปถัมภ์ ปัญหาเชิงโครงสร้าง การทุจริตและประพฤติมิชอบ การบริหารบุคคล การกีดกันจากสังคมและการเมือง และการขาดการฝึกอบรมด้านจริยธรรม ขณะที่ปัจจัยส่งเสริม ได้แก่ การเพิ่มค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับภาระงาน การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นคุณธรรม การกำหนดนโยบายประเมินคุณธรรม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างจริยธรรม เครื่องมือวัดที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบสอบถามมาตราวัด 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป การประเมินระดับคุณธรรม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยคะแนนสูงสะท้อนถึงระดับคุณธรรมที่สูงขึ้น นอกจากนี้ได้พัฒนาแพลตฟอร์ม “COPDDee” (คอปดี) เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในองค์กรตำรวจ มีฟังก์ชันการเผยแพร่ข่าวสาร แจ้งเบาะแส ยกข้อของผู้มีคุณธรรม เปิดเว็บบอร์ดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ Chatbot ให้คำแนะนำอัตโนมัติ ข้อค้นพบสำคัญเชิงนโยบาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดนโยบายป้องกันการทุจริตเป็นวาระเร่งด่วน และบูรณาการการใช้แพลตฟอร์ม COPDDee (คอปดี) ในระบบประเมินผลราชการ เพื่อสร้างองค์กรตำรวจคุณธรรมอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: คุณธรรมและจริยธรรม, การป้องกันการคอร์รัปชัน, นวัตกรรม COPDDee

*บทความวิจัย คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ทนวิจัยที่ได้จากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ พ.ศ.2567

¹อาจารย์, คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, E-mail: vorratheph@gmail.com, (Corresponding Author)

²รองผู้บังคับการกองวิจัย, กองวิจัย สำนักงานยุทธศาสตร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, E-mail: saraban_rd.p.s@police.go.th

³รองผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ, กองบังคับการตำรวจนครบาล 9 กองบัญชาการตำรวจนครบาล, E-mail: Nutsukae@hotmail.com

---

Developing Innovations to Promote Morality and Ethics to Create Awareness of Corruption Prevention Among Police Officers*

Worathep Piyawajjanaporn¹ Dusitanon Thamdee² Jakkrich Wiengsamut³

(Received: November 11, 2025; Revised: December 14, 2025; Accepted: December 15, 2025)

Abstract

The objectives of this research were to study success factors for enhancing the performance of police officers in accordance with moral and ethical principles, and to develop measurement tools and innovations to promote morality. This study employed a mixed-methods research design. The qualitative research involved in-depth interviews and focus group discussions with 55 key informants. The quantitative research involved collecting data via an achievement assessment form regarding an application designed to promote morality, ethics, and anti-corruption awareness among 226 Thai police officers.

The results revealed that problems influencing performance based on good governance principles included the patronage system, structural issues, corruption and misconduct, personnel management, social and political pressures, and a lack of ethical training. Conversely, promoting factors included adjusting compensation to align with workload, fostering an organizational culture focused on morality, establishing policies for ethical evaluation, and utilizing digital technology to strengthen ethics. The measurement tool developed was a 5-point rating scale questionnaire consisting of three parts: general information, ethical level assessment, and additional suggestions, where higher scores reflected higher levels of morality. Furthermore, the “COPDee” platform was developed to promote morality and ethics within the police organization. Its functions include news dissemination, whistleblowing, honoring moral individuals, a discussion forum, and an automated advisory Chatbot. Key policy recommendations suggest that the Royal Thai Police should establish anti-corruption policies as an urgent agenda and integrate the COPDee platform into the official performance evaluation system to create a sustainable moral police organization.

Keywords: Morality and Ethics, Corruption Prevention, COPDee Innovation

---

*Research Article, Faculty of Forensic Science, Royal Police Cadet Academy, funded by the National Research Council of Thailand (NRCT), 2024

¹Lecturer, Faculty of Forensic Science, Royal Police Cadet Academy, E-mail: vorrathep@gmail.com, (Corresponding Author)

²Deputy Commander Reserch Division, Research Division, Office of Police Strategy, Royal Thai Police, E-mail: saraban_rd.p.s@police.go.th

³Deputy Superintendent general staff Sub-Division, Metropolitan Police Division 9, Metropolitan Police Bureau, E-mail: Nutsukae@hotmail.com

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

ตำรวจเป็นกลไกสำคัญของรัฐในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและ เป็นค่าน้ำหนักของกระบวนการยุติธรรม อำนาจหน้าที่ของตำรวจซึ่งมีลักษณะเป็นอำนาจดุลพินิจสูง หากขาดการยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมอาจนำไปสู่การใช้อำนาจโดยมิชอบ การทุจริตคอร์รัปชันและการบั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐและหลักนิติธรรม ทั้งนี้ ปัญหาภาพลักษณ์และความโปร่งใส ขององค์กรตำรวจยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่องผ่านสื่อมวลชนและการรับรู้ของสังคม (Royal Thai Police, 2021) ในเชิงประจักษ์รายงานดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทย ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว สะท้อนถึงความ ท้าทายด้านธรรมาภิบาลและความโปร่งใสของภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งมักถูกประชาชนจับตามองในประเด็นการใช้อำนาจและการทุจริตคอร์รัปชัน (Transparency International, 2023) ในระดับนโยบายรัฐบาลไทยได้กำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็น วาระสำคัญของประเทศ โดยบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนปฏิรูปประเทศ รวมถึงการปฏิรูป ด้านกระบวนการยุติธรรมและตำรวจ ซึ่งมุ่งยกระดับคุณธรรมจริยธรรม ความโปร่งใส และความเป็นมือ อาชีพของข้าราชการตำรวจ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการกำหนดประมวลจริยธรรมและมาตรการเชิงนโยบาย อย่างชัดเจนแต่ยังขาดเครื่องมือเชิงระบบและนวัตกรรมที่สามารถประเมินติดตาม และส่งเสริมพฤติกรรม เชิงคุณธรรมได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม (Office of the National Economic and Social Development Council, 2018) จากบริบทดังกล่าว งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาปัญหาและปัจจัยแห่งความสำเร็จในการยกระดับ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจไทย ควบคู่กับ การพัฒนาเครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรม และนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกในการ ป้องกันการคอร์รัปชัน อันเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิรูปตำรวจและยุทธศาสตร์ชาติ ด้านธรรมาภิบาลอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ส่งผลต่อการยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจไทย
2. เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อการป้องกันการคอร์รัปชันในข้าราชการตำรวจไทย
3. เพื่อพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อการป้องกันการ คอร์รัปชันให้แก่ข้าราชการตำรวจ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเชิงโครงสร้างและสถาบันเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ Muangnak (2022) กล่าวว่า ปัญหาการทุจริตและการละเมิดจริยธรรมในองค์กรตำรวจมิได้เกิดจากพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลเพียงอย่างเดียว หากแต่มีรากฐานสำคัญจากโครงสร้างอำนาจแบบรวมศูนย์ ระบบอุปถัมภ์ และกระบวนการบริหารงานบุคคลที่ขาดความเป็นธรรม แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีสถาบันนิยม (Institutional Theory) ซึ่งอธิบายว่า พฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรภาครัฐถูกกำหนดและหล่อหลอมโดยบรรทัดฐาน กฎเกณฑ์ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจภายในองค์กรมากกว่าการตัดสินใจเชิงศีลธรรมของปัจเจกบุคคลเพียงลำพัง (North, 1990)

Policing Ethics & Integrity Systems

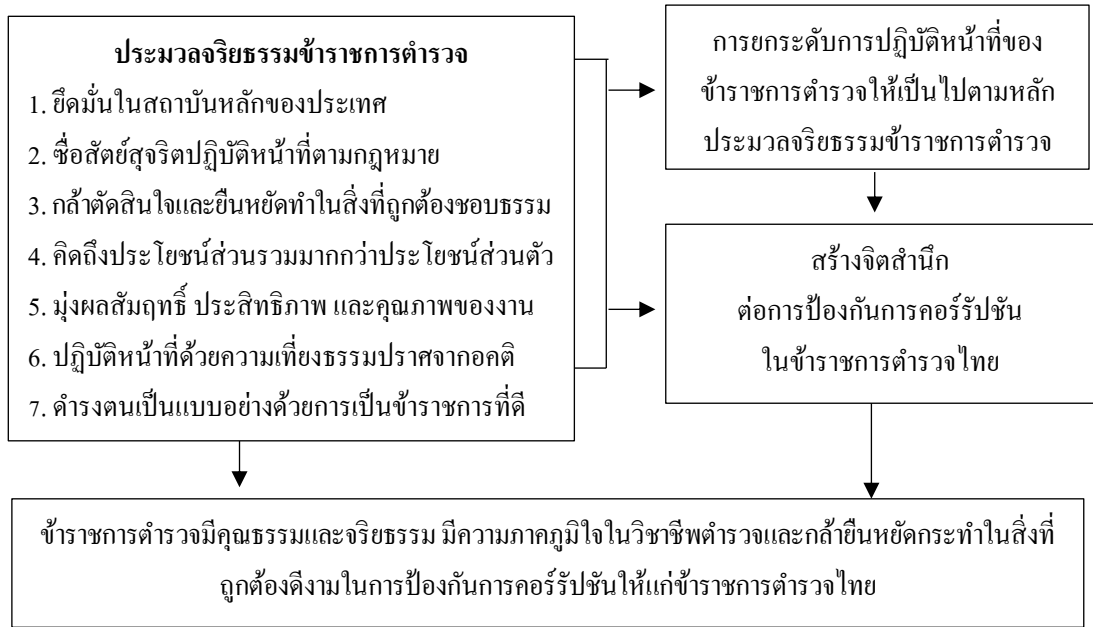
งานวิจัยในต่างประเทศชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมจริยธรรมในองค์กรตำรวจจำเป็นต้องอาศัยแนวคิดระบบคุณธรรม (Integrity System) มากกว่าการกำหนดจรรยาบรรณหรือการลงโทษทางวินัยเพียงอย่างเดียว โดยระบบดังกล่าวต้องประกอบด้วยมาตรฐานจริยธรรม กลไกตรวจสอบภายใน ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของบุคลากร (Pope, 2000; OECD, 2017) งานศึกษาเกี่ยวกับ policing ethics ยังพบว่า องค์กรตำรวจที่ประสบความสำเร็จในการลดการทุจริต มักพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยสะท้อนพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและสร้างแรงจูงใจเชิงบวกควบคู่กับการกำกับดูแล (Tankebe and Meško, 2015)

E-Governance และ Anti-Corruption Platforms

ในมิติของเทคโนโลยีงานวิจัยด้าน e-governance และ digital integrity platforms ระบุว่า แพลตฟอร์มดิจิทัลสามารถทำหน้าที่เป็นกลไกเชิงสถาบันในการลดอำนาจดุลพินิจที่ไม่เหมาะสม เพิ่มความโปร่งใส และสร้างร่องรอยการตรวจสอบ (audit trail) หากได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทองค์กรและจริยธรรมวิชาชีพ (Bertot, Jaeger, and Grimes, 2016) อย่างไรก็ตามงานวิจัยส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นแพลตฟอร์มรับร้องเรียนหรือการรายงานการทุจริต มากกว่าการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐในชีวิตการทำงานประจำ

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเชิงจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจมาใช้เป็นฐานในการกำหนดขอบเขตการศึกษา โดยประมวลดังกล่าวประกอบด้วย 7 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ความซื่อสัตย์สุจริต การกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้อง การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การมุ่งผลสัมฤทธิ์และคุณภาพงาน การปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมและการเป็นแบบอย่างที่ดีของข้าราชการ (Royal Thai Police, 2021) องค์ประกอบเหล่านี้ถูกนำมากำหนดเป็นตัวแปรต้นเชิงแนวคิดในการวิเคราะห์ปัญหาและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ส่งผลต่อการยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ นอกจากนี้ยังใช้เป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือวัดและการออกแบบนวัตกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึก

ในการป้องกันการคอร์รัปชัน โดยมุ่งสู่ผลลัพธ์เชิงพฤติกรรม ได้แก่ การมีคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ความภาคภูมิใจในวิชาชีพตำรวจ และการยื่นข้อคัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยอาศัยแนวคิดการบูรณาการ ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างรอบด้าน โดยมีฐานคิดว่าการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเป็นประเด็นเชิงซับซ้อนที่เกี่ยวข้องทั้งมิติด้าน โครงสร้างองค์กร พฤติกรรมบุคคลและบริบทเชิงสถาบัน การวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วย (1) การศึกษา ข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) จากเอกสารทางวิชาการ กฎหมาย นโยบาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ (2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 25 คน ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ร่วมกับเทคนิคการอ้างอิง แบบลูกโซ่ (Snowball Sampling แบบ 1:1) จนเกิดความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation) พื้นที่เก็บข้อมูล ครอบคลุม 10 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี ชลบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น เชียงใหม่ พิษณุโลก นครปฐม ภูเก็ต และสงขลา ครอบคลุมหน่วยงานจเรตำรวจ ตำรวจนครบาล 1-9 และตำรวจภูธรภาค 1-9 และ (3) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้เข้าร่วม 30 คน ประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานด้านการป้องกันการทุจริต และข้าราชการตำรวจจากหน่วยงานจเรตำรวจ ตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรภาคต่าง ๆ

การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามมาตราวัด 5 ระดับ (Likert, 1932) เพื่อประเมินระดับคุณธรรมและจริยธรรมและประเมินผลสัมฤทธิ์ของระบบแอปพลิเคชันส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม (COPDee) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 226 คน ประกอบด้วยข้าราชการตำรวจและประชาชนผู้รับบริการจากสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจนครบาลและตำรวจภูธรภาคทั่วประเทศ โดยเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามมาตราวัด 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับน้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดำเนินการ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Objective Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ซึ่งมีค่าไม่น้อยกว่า 0.70 แสดงถึงความเชื่อมั่นของเครื่องมือในระดับที่ยอมรับได้ตามหลักวิชาการ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการป้องกันการคอร์รัปชันของข้าราชการตำรวจ เป็นการวิจัยเชิงผสานวิธีที่บูรณาการข้อมูลจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศร่วมกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มและการประเมินผลเชิงปริมาณ ผลการสังเคราะห์จากข้อมูลทุกขุม เช่น แนวคิดว่าด้วยธรรมาภิบาลระบบคุณธรรมของภาครัฐประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ และงานศึกษาด้านการป้องกันการทุจริตในองค์กรบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งให้เห็นว่า การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมไม่อาจอาศัยเพียงการกำหนดหลักจริยธรรมหรือมาตรการเชิงวินัยเท่านั้น แต่จำเป็นต้องพัฒนาเครื่องมือวัดเชิงพฤติกรรมและนวัตกรรมเชิงระบบควบคู่กันงานวิจัยนี้จึงนำกรอบแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรม และออกแบบนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้สอดคล้องกับหลักประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจไทย โดยมีผลการวิจัยแบ่งเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ปัญหาและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ส่งผลต่อการยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจไทย

1.1 ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 10 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) ปัญหาระบบอุปถัมภ์ปัจจุบันระบบการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจยังยึดหลักระบบอุปถัมภ์ (2) ปัญหาเชิงโครงสร้าง (3) ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ (4) ปัญหาในการบริหารงานบุคคล (5) ปัญหาการกดดันจากสังคมและการเมือง (6) การขาดการฝึกอบรมด้านจริยธรรม (7) ระบบการประเมินผลและการลงโทษ (8) ปัญหาการขาดแรงจูงใจทางด้านเศรษฐกิจ (9) ปัญหาด้านการสื่อสารภายในองค์กร และ (10) ความท้าทายจากการปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่ซับซ้อน

1.2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ส่งผลต่อการยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามหลักประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลการยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจฯ ประกอบด้วย 12 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) การเพิ่มค่าตอบแทนให้กับข้าราชการตำรวจให้สอดคล้องกับภาระงาน เศรษฐกิจ (2) การสร้างแรงจูงใจในทางที่ถูกต้อง (3) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นคุณธรรมและจริยธรรม (4) ความเป็นผู้นำที่มีจริยธรรม (5) ควรมีการพัฒนาแอปพลิเคชันที่ใช้เป็นสื่อกลางและช่องทางในการส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจมีคุณธรรมและจริยธรรม (6) การฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง (7) การบังคับใช้กฎหมายและบทลงโทษที่ชัดเจน (8) การตรวจสอบภายในและการควบคุมคุณภาพ (9) การสื่อสารภายในที่ชัดเจนและโปร่งใส (10) การสนับสนุนจากสังคมและการทำงานร่วมกับประชาชน (11) การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การให้ทรัพยากรที่เพียงพอ และ (12) ควรมีการกำหนดคนนโยบายหรือข้อบังคับแนวทางการประเมินคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ

2. การพัฒนาเครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อการป้องกันการคอร์รัปชันในข้าราชการตำรวจไทย

แนวทางการพัฒนาเครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อการป้องกันการคอร์รัปชันในข้าราชการตำรวจไทย ผลการวิจัยพบว่า การใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้อจำกัดในการวัดประเมินผล แต่อย่างไรก็ตามสามารถวัดประเมินผลได้ผ่าน (1) การใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานพฤติกรรม เพื่อตรวจสอบว่าตำรวจปฏิบัติตามหลักจริยธรรมหรือไม่ (2) การประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยใช้ความคิดเห็นจากประชาชนหรือ

ผู้บังคับบัญชา (3) การตรวจสอบและลงโทษผู้ละเมิดจริยธรรม เพื่อสร้างมาตรฐานและความรับผิดชอบ (4) การอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจด้านจริยธรรม และ (5) การใช้เทคโนโลยี เช่น กล้องวงจรปิดหรือกล้องคิดตัว เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้การกำหนดนิยามศัพท์ปฏิบัติการว่าด้วยประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจประกอบด้วย 7 ด้าน ประกอบด้วย (1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ (2) ซื่อสัตย์สุจริตปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (3) กล้าตัดสินใจและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม (4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว (5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน (6) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมปราศจากอคติ และ (7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดี สามารถใช้เป็นนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการในการกำหนดกรอบทิศทางเพื่อจัดทำข้อคำถาม เพื่อวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานของตำรวจได้อย่างตรงไปตรงมาโดยวัดจากระดับพฤติกรรมของตำรวจ นอกจากนี้เครื่องมือวัดควรออกแบบให้สอดคล้องกับการประเมินพฤติกรรมที่สามารถสะท้อนคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลนั้นอย่างแม่นยำและรอบด้าน หรืออาจใช้เป็นเครื่องมือแบบผสมผสานหรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ทั้งแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสังเกตพฤติกรรม (Observation) แบบทดสอบ (Test) การสัมภาษณ์และการทบทวนกรณีศึกษา (Interview and Case Review) การวิจัยครั้งนี้เลือกใช้เครื่องมือชนิดแบบสอบถามมาตราวัด 5 ระดับ ตั้งแต่ “ไม่เห็นด้วย/ไม่ปฏิบัติเลย” ถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง/ปฏิบัติสม่ำเสมอ” แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม (2) ข้อมูลการประเมิน ระดับคุณธรรมและจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อการป้องกันการคอร์รัปชันในข้าราชการตำรวจไทย และ (3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนสูง แสดงว่าผู้ที่ได้รับประเมินมีระดับคุณธรรมและจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนได้ต่ำ

นอกจากนี้การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญกระบวนการหนึ่ง ซึ่งหลังจากการออกแบบวัดประเมินผลเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วจะมีการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (Index of Objective Congruence : IOC) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรมและคุณธรรมผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานตำรวจ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และหลังจากนั้นจะมีการทดลองใช้แบบวัดประเมินกับกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงจำนวน 30 ตัวอย่าง จากกลุ่มเป้าหมายได้แก่ (1) กลุ่มข้าราชการตำรวจจากหลายระดับตำแหน่ง (2) ตำรวจในหน่วยงานที่แตกต่างกัน และ (3) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้จัดทำคู่มือการนำเครื่องมือ

วัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจที่ประพฤติปฏิบัติดีเยี่ยมสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อเป็นแนวทางในการใช้เครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจรวมทั้งแนวทางการใช้แอปพลิเคชัน “COPDee” ประกอบด้วยเนื้อหา 8 ส่วน ได้แก่ (1) บทนำ (2) หลักการและแนวทางในการประเมิน (3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน (4) กระบวนการในการประเมิน (5) การให้คะแนนและการแปลผล (6) การยกย่องเชิดชูเกียรติ (7) การพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรม และ (8) บทสรุป

3. นวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการคอร์รัปชันให้แก่ข้าราชการตำรวจ

การพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ข้าราชการตำรวจเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบโปรแกรมประยุกต์ (Web-based application) โดยมีการใช้หลักการของวงจรการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle : SDLC) ในการสร้างแพลตฟอร์มนี้ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกในการป้องกันการคอร์รัปชันในองค์กรตำรวจ ซึ่งการพัฒนาระบบประกอบด้วยขั้นตอนหลักหลายขั้นตอน เริ่มต้นตั้งแต่การค้นหาคำปัญหาเพื่อกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระบบ การวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาวิธีแก้ไข การออกแบบระบบที่ตอบสนองความต้องการผู้ใช้งาน การทดสอบระบบเพื่อประเมินประสิทธิภาพและการนำไปใช้จริง รวมถึงการบำรุงรักษาให้ระบบทันสมัยและสมบูรณ์ตลอดเวลา ทั้งนี้แพลตฟอร์มนี้จะใช้เป็นตัวกลางให้แก่ข้าราชการตำรวจและประชาชนทั่วไป แบ่งผู้ใช้งานออกเป็น 2 กลุ่ม มีฟังก์ชันสำคัญหลายประการ เช่น การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมและการป้องกันการคอร์รัปชัน การแจ้งเบาะแสการทุจริตของข้าราชการตำรวจ การยกย่องข้าราชการที่มีคุณธรรม การเปิดเว็บบอร์ดให้แสดงความคิดเห็น และการใช้ Chatbot เพื่อให้ข้อมูลอัตโนมัติผ่านแอปพลิเคชันการส่งข้อความระบบออกแบบให้ใช้งานง่ายและปลอดภัย ด้วยการรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้งานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ที่คำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามหลัก PDPA โดยออกแบบระบบให้มีการเข้ารหัสข้อมูล (data encryption) ในกระบวนการจัดเก็บและส่งข้อมูล การกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลตามบทบาท (role-based access control) และการจัดเก็บบันทึกการใช้งานระบบ (log files) เพื่อรองรับการตรวจสอบย้อนหลัง ทั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงวิชาการจะถูกทำให้ไม่สามารถระบุตัวตนได้ (data anonymization)

การประเมินระบบส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสร้างจิตสำนึกป้องกันการคอร์รัปชันแก่ข้าราชการตำรวจไทย โดยการประเมินระบบฯ ได้ทำการแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน 2) ประสิทธิภาพและความพึงพอใจต่อการใช้งาน และ 3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

การประเมินระบบส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสร้างจิตสำนึกป้องกันการคอร์รัปชัน แก่ข้าราชการตำรวจไทย มีผู้ตอบแบบประเมินทั้งสิ้น จำนวน 226 คน โดยแบ่งเป็น ข้าราชการตำรวจ จำนวน 169 คน และ ประชาชนทั่วไป จำนวน 57 คน ซึ่งเป็นเพศชาย จำนวน 190 คน เพศหญิง จำนวน 36 คน ส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 182 คน รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 22 คน และ 41-50 ปี จำนวน 15 คน ประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่ของรัฐ/ข้าราชการ/พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 185 คน รองลงมา คือ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 16 คน และอื่นๆ จำนวน 14 คน

ผลระดับความพึงพอใจต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ระบบแอปพลิเคชันส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสร้างจิตสำนึกป้องกันการคอร์รัปชันแก่ข้าราชการตำรวจไทย ในแต่ละด้านพบว่า ด้านความสะดวกในการใช้งาน อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X}=4.67$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ ด้านความสวยงามและการจัดเรียงข้อมูลของแอปพลิเคชัน ($\bar{X}=4.64$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ด้านประโยชน์การใช้งานของแอปพลิเคชัน ($\bar{X}=4.62$, S.D. = 0.58) และสุดท้าย คือ ด้านความถูกต้องแม่นยำในการใช้แอปพลิเคชัน ($\bar{X}=4.56$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความพึงพอใจต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ระบบแอปพลิเคชันส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสร้างจิตสำนึกป้องกันการคอร์รัปชันแก่ข้าราชการตำรวจไทย

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ คิดเห็น
1. ด้านประโยชน์การใช้งานของแอปพลิเคชัน	4.62	0.58	มากที่สุด
1) แอปพลิเคชันช่วยส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสร้างจิตสำนึกป้องกันการคอร์รัปชันแก่ข้าราชการตำรวจไทย	4.66	0.56	มากที่สุด
2) แอปพลิเคชันมีช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม ความเคลื่อนไหว ข้อมูลการทำหน้าที่สมควรได้รับการยกย่อง	4.67	0.56	มากที่สุด
3) แอปพลิเคชันมีช่องทางการแจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำทุจริตคอร์รัปชันของข้าราชการตำรวจ สามารถลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตำรวจไทยได้	4.58	0.59	มากที่สุด
4) แอปพลิเคชันมีเว็บบอร์ด หรือกระทู้ที่สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ สามารถป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานตำรวจได้โดยอิสระ	4.60	0.57	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ ความคิดเห็น
5) แอปพลิเคชันมีกล่องโต้ตอบข้อความแบบ Realtime (Chatbot) สามารถตอบข้อสงสัยเบื้องต้น และให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งานระบบได้ 24 ชั่วโมง	4.58	0.60	มากที่สุด
2. ด้านความสะดวกในการใช้งาน	4.67	0.54	มากที่สุด
1) การดาวน์โหลดได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว	4.69	0.51	มากที่สุด
2) คำสั่งการใช้งานไม่ซับซ้อน และมองเห็นได้ง่าย	4.66	0.54	มากที่สุด
3) สามารถใช้งานกับโทรศัพท์มือถือทุกรุ่น	4.68	0.54	มากที่สุด
4) โปรแกรมมีความจุน้อยไม่เปลืองพื้นที่จัดเก็บในโทรศัพท์	4.65	0.56	มากที่สุด
3. ด้านความสวยงามและการจัดเรียงข้อมูลของแอปพลิเคชัน	4.64	0.55	มากที่สุด
1) การใช้สี รูปภาพ และตัวอักษรมีความสวยงาม	4.66	0.52	มากที่สุด
2) โดโก้โปรแกรมมีความสวยงามโดดเด่น	4.56	0.54	มากที่สุด
3) การจัดเรียงลำดับข้อมูลทำให้เข้าใจได้ง่าย	4.62	0.58	มากที่สุด
4) ข้อความกระชับ เข้าใจง่าย และมองเห็นได้ชัดเจน	4.64	0.58	มากที่สุด
4. ด้านความถูกต้องแม่นยำในการใช้แอปพลิเคชัน	4.56	0.59	มากที่สุด
1) ข้อมูลภายในแอปพลิเคชันมีความน่าเชื่อถือและนำไปใช้ประโยชน์ในส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสร้างจิตสำนึกป้องกันการคอร์รัปชันแก่ข้าราชการตำรวจไทย	4.55	0.59	มากที่สุด
2) แอปพลิเคชันสามารถแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม ความเคลื่อนไหว ข้อมูลการทำความดีที่สมควรได้รับการยกย่องเชิดชู ข้อมูลการทำความดีของต้นแบบ ได้อย่างเสถียรภาพ	4.58	0.59	มากที่สุด
3) แอปพลิเคชันสามารถแจ้งรายงานการทำความดีข้าราชการตำรวจได้อย่างเสถียรภาพ	4.58	0.55	มากที่สุด
4) แอปพลิเคชันมีเว็บบอร์ด หรือกระทู้ที่สามารถแสดงความความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ได้อย่างเสถียรภาพ	4.59	0.55	มากที่สุด
5) แอปพลิเคชันกล่องโต้ตอบข้อความแบบ Realtime (Chatbot) มีเสถียรภาพและสามารถสนทนาแบบอัตโนมัติผ่าน Messaging Application ได้ตลอด 24 ชั่วโมง	4.51	0.63	มากที่สุด

ภาพที่ 2 การออกแบบแพลตฟอร์มการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อการป้องกันการคอร์รัปชันให้แก่ข้าราชการตำรวจ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ส่งผลต่อการยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจไทย จากผลการวิจัยพบว่า การยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจไทยยังคงเผชิญอุปสรรคเชิงโครงสร้างและเชิงระบบอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะปัญหาาระบบอุปถัมภ์และโครงสร้างอำนาจแบบรวมศูนย์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสถาบันนิยม (Institutional Theory) ที่อธิบายว่า พฤติกรรมของบุคคลในองค์กรรัฐถูกกำหนดและหล่อหลอมโดยบรรทัดฐาน โครงสร้างอำนาจ และความสัมพันธ์เชิงสถาบัน มากกว่าการตัดสินใจเชิงคุณธรรมของปัจเจกเพียงลำพัง (North, 1990) ปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลให้การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจไม่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล แม้จะมีการกำหนดประมวลจริยธรรมไว้อย่างชัดเจนแล้วก็ตาม นอกจากนี้ ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบการบริหารงานบุคคลที่ไม่เป็นระบบ การแทรกแซงจากการเมืองและการขาดการฝึกอบรมด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ยังสะท้อนข้อจำกัดของการกำกับดูแลภาครัฐแบบดั้งเดิมที่เน้นการควบคุมเชิงกฎระเบียบมากกว่าการสร้างระบบคุณธรรมเชิงพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดระบบคุณธรรมและความซื่อตรง (Integrity System) ที่เสนอว่าการป้องกันการทุจริตจำเป็นต้องอาศัยกลไกหลายมิติ ได้แก่ มาตรฐานจริยธรรม การตรวจสอบ

การมีส่วนร่วม และการสร้างแรงจูงใจเชิงบวกควบคู่กัน (Pope, 2000; OECD, 2017) ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงยืนยันข้อค้นพบของ Muangnak (2022) ที่ชี้ว่าค่าตอบแทนต่ำและการแต่งตั้งโยกย้ายที่ไม่เป็นธรรมเป็นปัจจัยเชิงโครงสร้างที่เอื้อต่อการทุจริตในองค์กรตำรวจในด้านปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า การปรับค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับภาระงาน การสร้างแรงจูงใจที่ถูกต้อง การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นคุณธรรมและการมีผู้นำที่ยึดมั่นในจริยธรรม มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ ผลการค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical Leadership) ซึ่งเน้นว่าผู้นำเป็นแบบอย่างเชิงพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ ค่านิยม และการตัดสินใจของผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงสอดคล้องกับงานของ Siriponprida and Sunasuan (2022) ที่เน้นว่าการลดอิทธิพลของระบบพวกพ้องและการยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นเงื่อนไขสำคัญของการป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือส่งเสริมพฤติกรรมที่โปร่งใสและการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง สะท้อนแนวคิดการกำกับดูแลภาครัฐเชิงดิจิทัล (Digital Governance) ที่มองว่าเทคโนโลยีสามารถทำหน้าที่เป็นกลไกเสริมสร้างความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการตรวจสอบได้ หากถูกออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทเชิงสถาบัน (OECD, 2017) ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ Pansuwan and Mahawiro (Suebduchang) (2021) ที่ระบุว่า การแก้ไขปัญหาการทุจริตในระบบราชการไทยจำเป็นต้องปรับโครงสร้างอำนาจและเสริมกลไกตรวจสอบอย่างเป็นระบบควบคู่กับการพัฒนาเครื่องมือเชิงนวัตกรรม

2. การพัฒนาเครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ ผลการวิจัยด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการตำรวจชี้ให้เห็นว่าประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง โดยเครื่องมือวัดที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราวัด 5 ระดับ ตั้งแต่ “ไม่เห็นด้วย/ไม่ปฏิบัติเลย” ถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง/ปฏิบัติสม่ำเสมอ” แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลการประเมินระดับคุณธรรมจริยธรรม และข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยคะแนนที่ได้สามารถสะท้อนระดับคุณธรรมของข้าราชการตำรวจได้อย่างเป็นรูปธรรม การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) อยู่ในระดับสูงกว่า 0.70 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Cronbach's alpha) เท่ากับ 0.75 ซึ่งอยู่ในระดับที่น่าเชื่อถือ กรอบแนวคิดในการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของเครื่องมือครอบคลุม 7 ด้าน ได้แก่ ความยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ความมุ่งมั่นต่อผลประโยชน์ส่วนรวม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และการเป็นแบบอย่างที่ดีของข้าราชการ ทั้งนี้เครื่องมือนี้สามารถใช้ประกอบการประเมินเชิงพฤติกรรมได้อย่างรอบด้านและเป็นระบบ

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานของ Methawinairos (2018) ที่ชี้ว่าคุณธรรมและจริยธรรมเป็นรากฐานของความไว้วางใจระหว่างตำรวจและประชาชน และสอดคล้องกับงานของ Saengdao, Phonsathee and Benyapha (2023) ที่ระบุว่า การเสริมสร้างจริยธรรมตามหลักทรวาธรรมมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ที่สุจริตและมีประสิทธิภาพ เครื่องมือนี้จึงไม่เพียงแต่ใช้ในการประเมิน แต่ยังเป็นแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมและจิตสำนึกด้านคุณธรรมของข้าราชการตำรวจในระยะยาว

3. นวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณธรรมและจริยธรรมในการป้องกันการคอร์รัปชันให้แก่ข้าราชการตำรวจ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการตำรวจภายใต้ชื่อ “COPDee Platform” (www.copdee.com) เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างจิตสำนึกในการป้องกันการคอร์รัปชัน โดยใช้หลักการพัฒนาระบบเชิงวงจร (System Development Life Cycle: SDLC) ครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบระบบ การทดสอบ และการนำไปใช้จริง โดยแพลตฟอร์มถูกออกแบบให้รองรับผู้ใช้งาน 2 กลุ่ม ได้แก่ ข้าราชการตำรวจและประชาชนทั่วไป มีฟังก์ชันสำคัญ เช่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเบาะแสการทุจริต การยกย่องเชิดชูข้าราชการผู้มีคุณธรรม การเปิดเว็บบอร์ดเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และระบบ Chatbot ที่ให้คำปรึกษาอัตโนมัติ ทั้งหมดถูกพัฒนาให้เป็นมิตรต่อผู้ใช้และปลอดภัยภายใต้หลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 นวัตกรรมนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Koetkraikaew et al., (2021) ที่เสนอว่า การใช้สื่อดิจิทัลสามารถสร้างการรับรู้และกระตุ้นการต่อต้านการทุจริตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Isabelle Adama (2021) ซึ่งพบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบภาครัฐ ทั้งนี้ แม้เทคโนโลยีอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงหากถูกใช้ในทางที่ผิด แต่การออกแบบระบบที่คำนึงถึงบริบทท้องถิ่นและการพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้ใช้งานจะช่วยให้เทคโนโลยีกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างจริยธรรมของตำรวจและลดโอกาสการเกิดคอร์รัปชันได้อย่างยั่งยืน อีกทั้ง หากเปรียบเทียบกับแพลตฟอร์มของรัฐที่มีอยู่ เช่น ระบบรับแจ้งเบาะแสหรือสายด่วนของหน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริต แพลตฟอร์ม COPDee มีความแตกต่างเชิงแนวคิดและเชิงการออกแบบโดย มุ่งเน้นการป้องกันและเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของข้าราชการตำรวจมากกว่า การดำเนินการภายหลังการกระทำผิด และใช้กรอบประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือวัดและกลไกการมีส่วนร่วม จนกลายเป็นแพลตฟอร์มที่ทำหน้าที่เป็นพื้นที่เรียนรู้การสะท้อนตนเองและการยกย่องพฤติกรรมเชิงคุณธรรม ซึ่งแตกต่างจากแพลตฟอร์มที่เน้นการร้องเรียนหรือการบังคับใช้กฎหมายเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดนโยบายด้านการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจเป็นวาระเร่งด่วน โดยบังคับให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้แอปพลิเคชัน COPDce (คอปดี) เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ

2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดนโยบายและข้อบังคับที่เป็นแนวทางชัดเจนในการประเมินคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ เพื่อให้เกิดมาตรฐานที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ โดยควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ อาทิ การกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน การสร้างระบบประเมินผลที่เป็นธรรมและโปร่งใส การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการประเมินการติดตามและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และการบังคับใช้ผลการประเมินอย่างจริงจัง

3. สำนักงานตำรวจควรมีการใช้เทคโนโลยีและแอปพลิเคชันในการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะแอปพลิเคชัน COPDce ซึ่งมีคุณสมบัติที่สามารถช่วยให้การทำงานให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมจรรยาบรรณของตำรวจ เช่น การจัดการข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างทันเวลา และการเพิ่มประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างทันท่วงที

4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรดำเนินมาตรการเชิงปฏิบัติในการนำเครื่องมือวัดระดับคุณธรรมและจริยธรรมมาใช้เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและป้องกันการทุจริต และเป็นส่วนหนึ่งในการวัดผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นำไปสู่การคัดเลือกรุ่นแบบตำรวจที่มีประพฤติปฏิบัติดีเยี่ยมสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

เอกสารอ้างอิง

- Bertot, J. C., Jaeger, P. T. and Grimes, J. M. (2016). Using ICTs to create a culture of transparency: E-government and social media as openness and anti-corruption tools for societies. *Government Information Quarterly*, 33(2), 264–271. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2015.11.001>
- Koetkraikaew, J., Duangchan, C., Malae, A. and Je-uma, N. (2021). Development of digital media for anti-corruption efforts in Thailand. *Southern Technology Journal*, 14(1), 25-34. (In Thai).
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 1-55.
- Muangnak, S. (2022). Strengthening ethical integrity of police officers based on good governance principles of the Central Investigation Bureau, Royal Thai Police. *Academic Journal of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University*, 1(2), 13-28. (In Thai).

- North, D. C. (1990). *Institutions, institutional change and economic performance*. New York: Cambridge University Press.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2018). *National strategy (2018-2037)*. Bangkok, Thailand: Author. (In Thai).
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2017). *OECD integrity framework*. Paris: OECD Publishing.
- Pansuwan, A. and Mahawiro, B. (Suebdueang). (2021). A study of corruption problems in the bureaucratic system. *Journal of Buddhist-Oriented Social Sciences and Anthropology*, 6(8), 480-492. (In Thai).
- Methawinairos (Suthep). (2018). Morality, ethics, and police professional codes of conduct and public expectations. *Yan Sangwon Research Institute Journal*, 5(2), 71-80. (In Thai).
- Pope, J. (2000). *Confronting corruption: The elements of a national integrity system*. London: Transparency International.
- Royal Thai Police. (2021). *Code of Ethics for Police Officers B.E. 2564 (2021)*. Bangkok: Royal Thai Police. (In Thai).
- Saengdao, S., Phonsathee, W. and Benyapha, A. (2023). Promoting ethical behavior based on the principles of Gharavasa Dhamma among police cadets at Provincial Police Training Center Region 3. *Boranphat Research and Academic Journal*, 1(3), 50-62. (In Thai).
- Siriponprida, C. and Sunasuan, N. (2022). A study on approaches to preventing and addressing corruption based on public perceptions in the Bangkok Metropolitan Area. *Journal of Public and Private Management*, 4(3), 51-65. (In Thai).
- Tankebe, J. and Meško, G. (2015). Police integrity, corruption, and reform: A comparative perspective. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 38(2), 224-241. <https://doi.org/10.1108/PIJPSM-01-2015-0004>
- Transparency International. (2023). Global Corruption Barometer: Platforms for reporting corruption. Retrieved November 5, 2023, from <https://www.transparency.org/global-corruption-barometer>

*****